

Olinda (i forgrunden) blev grundlagt i 1535 og var længe den største og vigtigste by i området. I baggrunden anes storbyen Recife, der med tiden overtog rollen som centrum for sukkerproduktionen med slaver som arbejdskraft. Strandene er mennesketomme på grund af et overvældende antal tyrehajer i vandet. Og så er det i øvrigt vinter (regntid) i juli måned.

Mit brasilianske hjerte

-en beretning fra tvillingbyerne Olinda og Recife

Familien Køhler fra Laven er på vej til den tredje destination ud af fire på deres Nordøstbrasilien odysse. Her følger beretningen fra tvillingbyerne Olinda og Recife

TEKST OG FOTO: HENRIK KØHLER
redaktion@midtjyllandsavis.dk

Vi skal besøge de to byer Olinda og Recife. De er søskendebyer. Olinda (linda betyder smuk) er den charmerende lilleby med kolonialistiske bygninger og brolagte gader, hvor vi har lejet en lejlighed gennem airbnb.

Recife er den støjende, forurenede og nedslidte storeby.

For 27 år siden var jeg til karneval her med min otte-årige datter Rose. Det er et godt minde!

Det styrter ned på vejen til Olinda. Chaufføren på vores bus bekræfter at regntiden først slutter om en måned og

tilføjer, at det regnede hele dagen i går. Den slags har vi ikke udstyr med til.

Lejligheden er rigtig smagfuldt indrettet med kunst og planter og et lille hyggeligt udendørsområde. Så er der ellers fortjent siesta!

Vi er af sted og se »Casa de Cultura« - et stort fængsel, der lukkede for mange år siden, og den imponerende bygning er nu forvandlet til et marked for kunsthåndværk.

Folk har lejet sig ind i hver sin lille tidligere celle. Vi kommer i snak med en rigtig sød musiker, der anbefaler et sted i byen, hvor der spilles lokal frevo-musik om aftenen. (frevo musikgenre fra Recife og forbindes med karneval)

Det lyder tillokkende, men er lidt bøvlet, for vi er for mange til én taxa, og man kan ikke nødvendigvis tage bussen og gå rundt alle steder i byen efter mørkets frembrud, som allerede er kl. 18, når man er i nærheden af ækvator.

Vi går lidt rundt i det centrale Recife, som har et noget halvslummet udtryk. Mange bygninger er helt i forfald, men er formentlig erklæret Unesco-bevaringsværdige, så man må ikke rive dem ned, men der er heller ikke nogen ejer,

der ser en fordel i at bruge mange penge på at renovere, for hvordan skulle man tjene de penge hjem igen?

Gem kameraet væk

En dame i et butiksvindue gør tegn til, at jeg skal gemme mit kamera væk. Det er svært at sige, om det virkelig er risikabelt, at gå rundt og fotografere, eller om det til dels er medieskabt paranoia.

Vi passerer en lang bro over en bred kanal. Vandet er gråligt og lugter umiskendeligt af kloak. Byen er fordelt på tre-fire øer.

Vi kommer til et sted, der virker en smule turistet - dog uden nævneværdige turister. Den unge fyr på turistbureauet taler engelsk! Han fraråder, at vi bader på grund af colibakterier og tyrehajer. Vi har godt set advarselsskiltene om hajerne i Olinda, - de var sågar oversat til engelsk.

Mit lille Lumix kamera har stået i en smule vand på køkkenbordet og flipper ud. Jeg har haft det i en pose med ris, som jeg har ristet i bunden af en gryde, men én nat er ikke tilstrækkeligt.

I Rio kunne jeg ikke få min medbragte oplader til at fungere med 110 volt, så

der var også nogle kritiske timer, til jeg fandt en Storm P. device til 18.- kr.

Ingen dage uden lidt tilløb til krise, når man rejser fem forskellige personer med helt forskellige behov.

Det er vist kun familien Beha Erichsen på »Havana«, hvor de smiler lykkeligt til hinanden 24/7.

Pungrotte på besøg

Vi står på bybussen til Olinda, før det bliver mørkt. De to byer er forbundet af en flerspolet og stærkt trafikeret vej, der løber gennem et område med sump og noget, der ligner mangrove.

I Olinda har en frisør stillet et skilt ned til vejen. Frisøren Eduardo er 36 år og bor her selv. Det samme gør hans mor og et par andre familiemedlemmer. Salonen er udendørs med lidt overdækning, grønne planter og fine nordestetryk.

Vi forhandler os til to gange klip for 70.- kr. Det er ikke rasende billigt, men han er sød og spiller noget fed musik med et Olinda-band ved navn Banda Eddie, der har optrådt til Montreux Jazz Festival.

Han fortæller også, at vi ikke skal

være ude i byen efter kl. 22, når barerne lukker, og der er få mennesker på gaden. Da vi kommer hjem, er pigerne i gang med at ordne grøntsager til suppen. Vi to drenge ligner bare en million.

Om natten bliver vi vækket af Josefine, fordi pigerne har haft besøg af en »timbo« - en pungrotte. Dyret er på størrelse med en kat og er grim som arvesynden. Den har dog ikke været inde på selve værelset, men den har rumsteret, så det har braget løs på loftet og i væggene.

Frivillige deler mad ud

Hos vores airbnb-vært Andrea har jeg efterlyst nogle sociale projekter, vi kan besøge. Et af dem er et sted i centrum, hvor nogle frivillige deler mad ud til folk, der ikke kan brødføde sig selv. Hendes bror Gustavo er involveret i det og taler engelsk. Vi møder ham på stedet midt i centrum i et noget slidt kvarter.

Et par kvinder er netop færdige med at lave to kæmpestore gryder med mad. Bygningen er besat af bevægelsen, og en del ligger stadig hen i ruiner. De har etableret en have med grøntsager ude bagtil, og et rum med bøger og legesager er netop færdigrenoveret. Kl. 12 står folk i kø ude på gaden og får udleveret mad i plasticbøtter, som de har afleveret forinden. Bevægelsen der står bag, har rod i »Campesinos sem terra« - jordløse bønder, der for årtier tilbage besatte ubenyttet land, der tilhørte storgodsejere, der til gengæld sendte bevæbnede bander ud for at drive dem væk. Stedet er sponsoreret af forskellige private, og altid lidt på økonomisk på hælene.

Gustavo fortæller, at især under covid-epidemien var folk hårdt pressede. Han ser fortvivlet ud, medens han fortæller.

Bizarre skulpturer

Vi har lovet hinanden at genopleve det nedlagte teglværk i byens udkant, hvor den verdensberømte kunstner Francisco Brennand (1927 – 2019) har skabt sit helt eget univers af store keramiske fallossymboler og andre bizarre skulpturer.

Vi er heldige med at finde en taxa-chauffør, der vil have os alle fem om bord. Der er langt derud. De sidste to kilometer går gennem atlantisk regnskov via en hullet og mudret jordvej. Det er et privilegium at kunne præsentere vores børn for endnu et sted, som de ikke kan huske, da vi var her for 21 år siden. Stedet er absolut et besøg værd, og dets lige findes ikke.

Vi bliver afbrudt et par gange af et tropisk regnskyl og må søge ly. På et skilt ved en stor sø står skrevet: »Pas på de vilde dyr: slanger, bier, skorpioner og jacaré (en krokodilleart)«.

Marius står en halv meter fra nogle dværgsilkeabe og lokker med dem. Nogle damer advarer og siger, at de kan være aggressive. Noget er gået galt med aftalen med vores chauffør, for han er ikke på pletten mellem 15:30 og 16. 16:10 ringer vi til ham, og han kan være her

om tre kvarter. Øv, den klovn!

Det gider vi ikke, så vi går den lange vej gennem junglen – uden om de store vandpytter. Ude af vildniset kommer vi til noget virkelig slidt højhusbyggeri. En bybus tager os med, selvom vi ikke kan betale, fordi der skal bruges et plastickort.

Vi bliver sat af på en busstation i et ukendt hjørne af millionbyen Recife. Der er militærpoliti på busstationen. Vi mangler det fordømte plastickort for at komme videre, og det kan ikke købes på selve stationen, men et sted udenfor. Et mislykket forsøg på at komme med en taxa, og en halv times venten på en bus mod centrum senere, springer vi om bord på en vilkårlig bus. Det er ved at blive mørkt, og kvarteret fornemmes lidt uldent.

Der er ingen som siger det højt, men vi føler os ret utrygge. En cirka 50-årig dame i rød kjole, der er med bussen »tager os i hånden«, da vi står af, - går over et par trafikerede gader, - og venter sammen med os i godt 15 minutter medens mindst 30 forkerte busser holder ind. Så endelig kommer Olinda bussen.

Jeg takker hende inderligt. Bussen er stopfuld. Ingen siddepladser. Det er myldretid, og vi bliver konstant overhalet af cykler og knallerter. Havde vi ventet på taxaen, havde vi været hjemme for flere timer siden.

Om natten sover de to af børnene på Marius værelse og en på tjenestepigens ditto. Olinda er charmerende, om end lidt slidt og renoveringsparat.

Store dukker

På et dukkemuseum i Olinda oplever vi snesevis af overdimensionerede dukker, som forestiller kendte personer som blandt andet Lampiao (1898 – 1938).

Lampiao er en legendarisk person, og det nærmeste Brasilien kommer på en Robin Hood skikkelse. Med sin bande huserede han i årevis på Sertao, konstant med den brasilianske hær i hælene, hvor han røvede fra de rige, men det er mere tvivlsomt, om han også gav til de fattige. Berømmelsen er formentlig opstået af, at han så længe lykkedes med at drive gæk med autoriteterne.

Man føler, at man har øjne i nakken med alle de store vellignende dukker, der stirrer fra hver en kant.

Minefelt af en bargade

Farmand er af sted i byen med pigerne en aften. Det er ikke trygt at sende dem af sted alene. Olinda er kendt for sit bar- og musikliv og lever helt op til det renommé. Vi lander hurtigt i noget, der ligner minefeltet af en bargade. I et lokale sidder 20-25 blæsere og percussionister og øver frevo. Det lyder virkelig højt i det nøgne rum. I en bar ved siden af er et sambaband med sangerinde i gang. Det lyder ret godt, men desværre er der skruet højere op, end anlægget kan klare.

Brasilianere er ikke bange for støj og

I en bygning der er besat af bevægelsen med rødder i »Jordløse Bønder« serveres dagligt et varmt måltid middagsmad til Recife-bydelens fattige beboere.

Francisco Brennand overtog et fallitbo af et teglværk fra sin far og gjorde det til sit livsværk at omdanne stedet til et keramik-paradis med blandt andet en del fallos symboler.

larm, - det skal de have. Vi går ned ad gaden, der er fuld af feststemte mennesker, og køber en stor lokalbrygget IPA-øl til 36 kroner.

Det ligner en almindelig købmand, hvor man køber den, og vi sætter os ud på fortovet på nogle høje barstole. Vi ryger faktisk også en smøg hver, men sig det endelig ikke til nogen.

Familien gemmer sig i skørterne af Lampiao og Maria Bonita. De to og deres bande røvede gennem en lang periode i forrige århundrede og opnåede kultstatus i Brasilien.

På hjemvejen vil vi skyde genvej, men et par lokale, der passerer, gør os opmærksomme på, at det ikke er sikkert at gå den vej. Vi havde faktisk selv tænkt det, men har ikke fået det sagt det højt til hinanden. Med den lille hyggelige – once in a lifetime - bytur med far og voksne døtre, slutter vores uge i Olinda og Recife.

GENSYN MED BRASILIEN

For 21 år siden var familien Køhler - far og mor og to små børn - på en tre måneders rundrejse i det nordøstlige Brasilien. Her 21 år efter er familien af sted igen og genser nogle af de samme områder. Det fortæller de om i en række artikler her i weekend-tillægget, hvor denne artikel er nummer fem i serien.

